

Familie Slob

De familie Slob uit Noordeloos is een van de acht deelnemers aan een Zuid-Hollands project dat nieuwe aandacht wil vestigen op een oud ras: de blaarkop.

Aantal koeien:	100
Melkquotum:	475.000 kg
Melkproductie	5000 kg 4,16% vet 3,43% eiwit
Bedrijfsoppervlakte:	100 hectare

Nelie en Teunis Jacob Slob

Bijna de helft van het jongvee heeft blaarkopaftekening

Bedrijfsvoering in het teken van weidevogels

De blaarkop als zevendoelenkoe

Geknipt voor het Groene Hart is de blaarkop, zo vinden acht veehouders uit Zuid-Holland. In een gezamenlijk project met CLM vragen ze om meer aandacht voor het oude ras. De veehouders presenteren de blaarkop als een veelzijdige koe of anders gezegd een zevendoelenkoe: de blaarkop als melk-

verancier, cultuurhistorisch icoon en drager van biodiversiteit.

Op 11 februari worden in Warmond de resultaten van het project gepresenteerd. Ook is er een bezoek aan het blaarkopbedrijf van de familie Warmerdam, een van de acht deelnemende veehouders.

Teunis Jacob Slob: 'Voor de blaarkopstier liggen er gouden kansen op het gebied van vruchtbaarheid en afkalfgemak'

Nieuwe kansen voor oud ras

Langzaam maar zeker zijn de blaarkoppen de afgelopen 25 jaar verdwenen uit het Zuid-Hollands veenweidegebied. In de sobere, biologische bedrijfsvoering van de familie Slob uit Noordeloos krijgt het ras nieuwe kansen om zich te bewijzen.

tekst **Inge van Drie**

Nee, ze zijn niet groot geworden met blaarkoppen. Al ligt de bakermat van de blaarkop voor een deel in het westelijk veenweidegebied, Teunis Jacob (49) en Nelie (45) Slob uit Noordeloos hebben andere motieven om deel te nemen aan een Zuid-Hollands project over blaarkoppen (zie kader). 'Een collega suggereerde dat blaarkoppen goed bij ons systeem zouden passen. Bovendien vind ik het belangrijk om de biodiversiteit aan ge-

nen te behouden', legt Teunis Jacob Slob uit. Sinds 1994 boeren Teunis-Jacob en Nelie – tevens coördinator van het steunpunt Landbouw en Zorg in Zuid-Holland – biologisch. De bedrijfsvoering is sober en staat in het teken van weidevogels. 'We boeren extensief; we houden grofweg honderd koeien op honderd hectare. De koeien krijgen daarom relatief veel ruwvoer en anderhalve kilo krachtvoer per

koe per dag. Het is de kunst om het ruwvoer zo goed mogelijk te benutten en om te zetten in melk en vlees.'

Een topproductie levert dat niet op. 'Met dit systeem moet je accepteren dat de melkproductie gemiddeld zo'n 5000 kg bedraagt.'

De koeien van Slob gaan al vroeg in het voorjaar naar buiten. Dankzij een goede verkaveling kan de veehouder de koeien gemakkelijk weiden. Op zijn graslandpercelen heeft Slob een scala aan beheerspakketten. 'We doen bijvoorbeeld aan uitgesteld maaibeheer en we hebben een aantal plasdraspercelen, waar vogels van februari tot april kunnen fourageren. Sowieso beginnen we pas half mei met gras maaien. De graslandproductie komt hier traag op gang.'

Slob probeert bovendien met mozaïekbeheer de weidevogels in het voorjaar zo veel mogelijk te ontzien. Jaarlijks telt de

veehouder op zijn grasland ongeveer zestig nesten. De grutto zorgt voor ruim de helft daarvan. Ook Kieviten, tureluurs en scholeksters nestelen in Noordeloos. 'Vroeger was het opsporen en beschermen van de nesten heel belangrijk. Nu vinden we de kuikenfase ook steeds belangrijker. Daarvoor is halfflang tot lang gras nodig, zodat de kuikens insecten kunnen vinden en schuilgelegenheid hebben. Het land ziet er soms uit als een lappendeken. Dat staat af en toe haaks op de efficiëntie, maar wij houden wel van een uitdaging.'

Het grasbestand in het veenweidegebied is grillig van samenstelling. 'Het is zeker niet overwegend Engels raaigras dat hier staat. De biodiversiteit in het gras is hoog.' In combinatie met het late maaitijdstip geeft dat stengelig ruwvoer.

Beenwerk significant beter

Terug naar de blaarkoppen. De eerste twee maakten ongeveer zes jaar geleden hun entree op het bedrijf. 'Een is er nog steeds, de ander hebben we pas laten slachten. Ze was twintig centimeter kleiner dan de andere koeien, maar het gewicht was hetzelfde en ze werd hoger geëvalueerd.'

Van lieverlee is Slob begonnen om zijn zwartbonte holsteinkoeien te insemine-

ren met sperma van blaarkopstieren. 'Niet omdat we ontevreden waren over de holsteins. De typische melkkoeien waren vanwege de sobere bedrijfsvoering toch al uit onze stal verdwenen. We zijn gewoon nieuwsgierig of de blaarkop inderdaad meerwaarde biedt in ons systeem. Dat de blaarkop een hoge aaibaarheidsfactor heeft, is in dit gebied met veel stedelijke bevolking mooi meegenomen.'

Van de melkkoeien heeft inmiddels twintig procent een blaarkopaftekening, bij het jongvee is dat bijna de helft. Slob vindt het nog te vroeg om conclusies te trekken over de productie van de blaren. 'Ik heb de indruk dat de blaarkoppen iets minder melk geven met een hoger eiwitgehalte en dat de lactatiewaarde iets lager ligt. Maar we melken nog te weinig blaarkoppen om dat hard te maken.'

Over het beenwerk en de vruchtbaarheid van de blaarkoppen durft Slob zich wel uit te spreken. 'De hardheid van de klauwen en het beenwerk is significant beter dan bij de holsteins. Ook de vruchtbaarheid en het afkalfgemak liggen op een hoger niveau.'

Lol in het ondernemen

In de inzet van natuurlijk dekkende blaarkopstieren ziet Slob zeker perspec-

tief. 'De blaarkopstier kan een concurrent worden van de veeverbetering. Op het gebied van vruchtbaarheid en afkalfgemak liggen er gouden kansen voor blaarkopstieren.'

De melkgevende blaarkoppen insemineert Slob opnieuw met een blaarkopstier. 'Voorlopig gaan we door en kruisen we niet terug met holsteins. We willen de blaarkop een kans geven.'

Problemen om stieren te vinden heeft Slob niet. 'Omdat we nog maar kort bezig zijn met blaarkoppen is het aanbod en de diversiteit ervan nu groot genoeg. Proefstieren krijgen ook een kans, omdat ik het belangrijk vind dat jonge stieren een fokwaarde krijgen.'

Slob is er niet op uit om alle Nederlandse veehouders te laten overstappen op de blaarkop. 'De blaarkop is niet heilig. Ik vind het mooi dat verschillende rassen naast elkaar kunnen bestaan.' De Zuid-Hollandse veehouder hoopt dat er behalve verschillende rassen ook verschillende bedrijfsstijlen blijven bestaan. 'Ik vind het een verschraving dat veehouders het gevoel hebben dat ze alleen kunnen blijven boeren als ze flink groeien. Lol in het ondernemen is belangrijk. Ik voel me in Nederland redelijk vrij als ondernemer. Je kunt op meerdere manieren je bedrijf inrichten en ontwikkelen.'

De koeien krijgen relatief veel ruwvoer

